

TARKASTUSRAPORTTI

Helsinki Vanhankaupunginselkä

Hylyn osan tarkastus
24.10.2016

AKMA201610:7

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖPALVELUT
PÄIVI PIHLANJÄRVI ja MINNA KOIVIKKO

Sijaintikartta

Kartta 1. Vanhankaupunginselän hylyn osan sijainti on merkitty karttaan punaisella ympyrällä.

TAUSTATIEDOT (Täytetään tarvittaessa)

Tunnistetiedot	
Kunta: <u>Helsinki</u>	Idnumero: <u>1000027126</u>
Tyyppi: <u>hylyt</u>	Ajoitus: <u>historiallinen</u>
Nimi: <u>Vanhankaupunginselkä</u>	
Löytöilmoittaja: <u>Eero Haapanen</u>	Löytöaika: <u>2015</u>
Sijaintitiedot	
Merikortti _____ Peruskartta <u>L4233D</u> syvyys: <u>1-1,5 m</u>	
Koordinaatit (WGS-84) P= <u>60° 12,820'</u> I = <u>25° 00,600'</u>	
Paikannustarkkuus ja selite: <u>GPS-koordinaatit vuodelta 2016. Jäät liikuttavat irtonaista</u>	
hylynosaa joitakin kymmeniä metrejä (esimerkiksi vuonna 2015 hylky sijaitsi noin 50 m etelämpänä).	
Sijainnin kuvaus: <u>Sijaintipaikka on Helsingin Vanhankaupunginselän itäosassa, Lammas-</u> <u>saaren itärannalta noin 700 metriä koilliseen.</u>	
Tila ja omistaja	
Kylä/kaupunginosa: <u>Vanhankaupunginlahti</u>	
Tila/Rno/Nimi <u>Wiks</u>	
tai Kortteli/tontti/palsta _____	
Omistaja: <u>Helsingin yliopisto</u> Puhelin: _____	
Osoite: _____ Postitmp: _____	
Kiinteistötunnus	<u>91</u> <u>434</u> <u>1</u> <u>27</u> <u> </u> <u> </u>
Aiemmat tiedot ja löydöt:	
Hylyn osa löydettiin vuoden 2015 syksyllä ruovikon niiton yhteydessä vedenkorkeuden ollessa poikkeuksellisen matalalla. Paikalla tehtiin tarkastus syksyllä 2015 (Alvik ja Pihlanjärvi), mutta tuolloin veden korkeus ja sameus teki havainnoinnista mahdotonta.	
Lähilöytöjä:	
Historiallisia asuinpaikkoja, mm. Östervikby Hästhaga udds torp (1000006566), Östervikby Hakala (1000017302), Östervikby 2 (1000006100), Östervikby Bex (1000017303) ja Brakvik (1000001688).	
Maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:	
Alue kuuluu Viikin – Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueeseen (Uudenmaan lääninhallituksen päätökset No 4818/28.7.1962 ja No 6618/7.10.1987). Alueella on kielletty mm. ruovikoissa liikkuminen sulan veden aikana, joten kohteen tarkastukseen tarvittiin ELY-keskuksen lupa.	

TARKASTUSKERTOMUS

Tarkastusaika: 24.10.2016
Liitteet: kartat: _____ negatiivit: _____ diat: _____ videot: _____ digitaalikuvat: AKMA201610: 1-13 muut liitteet: _____
Tarkastuksen aihe: Vanhankaupunginselän hylyn osan tarkastus.
Kohteen kuvaus: Kyseessä on puurunkoisen, limisaumaisen aluksen pohjaosa, jonka pituus on noin 6 m ja leveys noin 3,5 m. Aluksen köli puuttuu. Pohjatukin leveys on 25 cm, paksuus 17 cm. Pohjalankut ovat noin 30 cm leveitä. Olemassa olevien tietojen perusteella vaikuttaa, ettei ympäristössä ole muita isompia samasta aluksesta peräisin olevia hylynosia. Vuoden 2016 tarkastuksen yhteydessä ruovikkoa kartoitettiin laajasti mm. kopterikuvaamalla havaitsematta merkkejä aluksen muista osista. Lisää kokonaisuuteen kuuluvia kappaleita saattaa tuki olla mutaan tai ruovikkoon hautautuneina, mutta niiden havaitseminen on haastavaa.
Kohteen kunto:
Laajuuden arviointi: Kappaleen koko on noin 6 x 3,5 metriä.
Tarkastuslöydöt: Puurunkoisen aluksen pohjaosa.
Luokitusehdotus perusteluineen: Muinaisjäännös, sillä on hyvin oletettavaa, että hylyn kappale kuuluu yli sata vuotta sitten uponneeseen alukseen.
Ympäristö ja maasto, pääsy kohteelle Hylyn osa sijaitsee Viikin – Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueella, jossa liikkumiseen tarvitaan lupa ELY-keskukselta. Matalan veden aikaan kohde on mahdollista saavuttaa maitse kahlaamalla Hakalanniemen lintutornin rannasta, joskin tiheässä ja upottavassa ruovikossa on syytä olla opas. Toinen vaihtoehto on lähestyä kohdetta vesitse korkeamman veden aikaan.

Havaintomahdollisuudet:

Erinomaiset. Erittäin matalalla pitkään ollut merivesi oli paljastanut hylyn osan kokonaan.

Rantavyöhykkeen laajempi inventointi jalan olisi ollut upottavan mutapohjan ja näkyvyyttä häiritsevän ruovikon takia mahdotonta toteuttaa, joten rantaa päädyttiin sen sijaan kartoittamaan systemaattisesti kopterilla kuvaamalla. Tulokset olivat odotettua paremmat, ja kopterilla onnistuttiin saamaan kokonaiskuvaa myös kauttaaltaan ruovikoituneista alueista. Irtolöytöinä havaittiin mahdollisia hylkypuun kappaleita, mutta ei mitään kiinteämpään kokonaisuuteen viittaavaa. Mikäli alueella on muita saman aluksen osia, ne saattavat olla erittäin vaikeasti havainnoitavissa mutaan hautautuneina.

Opas ja muut mukana olleet henkilöt:

Tarkastusmatkalle osallistuivat meriarkeologit Minna Koivikko ja Päivi Pihlanjärvi, kuvaaja Jesse Jokinen sekä hylyn löytäjä Eero Haapanen.

Sukellustiedot: Kohteella ei sukellettu.

Sukeltaja	syvyys	aika

Jatkotoimenpiteitä:

Hylystä otetun puulajinäytteen analysointi.

Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:

Alueen maan- ja vesialueiden käytöstä löytyy tietoa mm. Eero Haapalan artikkelista "Punainen Vanhankaupunginlahti" (Narinkka 1999) ja teoksesta "Sörkän rysäkeisarit" (2015).

Ehdotus ja perustelut suoja-alueelle:

*****

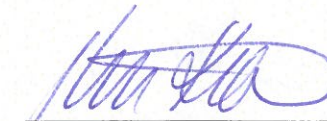
Selostus jätetty

9.8.2017

Aika

HELSINKI

Paikka

Allekirjoitus

Kuva 1. Matalan veden aikaan hyllyn kappale erottuu Hakalanniemen lintutornista (kuvassa keskellä).
AKMA201610:1. Kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi.

Kuva 2. Tutkija Minna Koivikko ja hyllyn löytäjä Eero Haapanen mittaavat hylkyä. AKMA201610:13. Kuvaaja:
Päivi Pihlanjärvi.

Helsinki Vanhankaupunginselkä

mj rek. no. 1000027126

Kuvaus:
Jesse Jokinen
pvm. 24.10.2016

Mallinnus:
Niko Anttiroiko
pvm. 2.3.2017

Mallin mittayksikkö: metri
Mallin koordinaatisto: oma

Kohteen koordinaatit:
(ETRS-TM35FIN)
P: n. 6676800
I: n. 389700

Museovirasto Kulttuuriympäristöpalvelut 2017

Valokuva- ja videoluettelo

Kuvan numero	Kuvatyyppi	Valmistusaika	Tekijä	Aihe
AKMA201610:1	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Vanhankaupunginselän hylky kuvattuna Hakalanniemen lintutornista harvinaisen matalan veden aikaan syksyllä 2016.
AKMA201610:2	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Vanhankaupunginselän hylky kuvattuna Hakalanniemen lintutornista harvinaisen matalan veden aikaan syksyllä 2016.
AKMA201610:3	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Vanhankaupunginselän hylky näkyi hyvin Hakalanniemen lintutornille. Kuvassa meriarkeologi Minna Koivikko kiikaroi.
AKMA201610:4	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Kuvassa hyllyn löytäjä Eero Haapanen lähestyy hylkyä.
AKMA201610:5	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Eero Haapanen ja Minna Koivikko tutkimassa Vanhankaupunginselän hylkyä.
AKMA201610:6	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Minna Koivikko valmistelee hylkyä kuvausta varten.
AKMA201610:7	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Vanhankaupunginselän hylky.
AKMA201610:8	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Jesse Jokinen valmistautuu ilmakehuvaamaan kohdetta, vieressä Eero Haapanen ja Minna Koivikko.
AKMA201610:9	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Ilmakehuvausta aloitellaan. Kuvassa on Jesse Jokinen ja Minna Koivikko.
AKMA201610:10	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Vanhankaupunginselän hylky dokumentoitiin ilmakehuvaamalla. Kuvamateriaalista rakennettiin myöhemmin 3D-malli.
AKMA201610:11	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Hyllyn ympärillä oleva muta oli niin pettevää, että sinne piti rakennella risuista polku. Kuvassa on Eero Haapanen ja Minna Koivikko.
AKMA201610:12	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Eero Haapanen ja Minna Koivikko dokumentoivat hylkyä poikkeuksellisesti sen päältä käsin.
AKMA201610:13	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Päivi Pihlanjärvi	Minna Koivikko ja Eero Haapanen mittaamassa.
AKMA201610:14	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Jesse Jokinen	Tutkimuksia Vanhankaupunginselän hyllyn osalla. Eero Haapanen, Minna Koivikko sekä taustalla Päivi Pihlanjärvi ja Jesse Jokinen lennättämässä kopterikameraa. Rannalla näkyy Hakalanniemen lintutorni.
AKMA201610:15	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Jesse Jokinen	Ilmakehuva Vanhankaupunginselän hyllyn osa.
AKMA201610:16	digitaalikuva	24.10.2016	kuvaaja: Jesse Jokinen	Ilmakehuva Vanhankaupunginselän hyllyn osa sekä tutkimusryhmä.